

Hoop, Humor & Herstel, de school als veilige basis

Een boek van Jan Ruigrok, met een voorwoord van Ton Bruining

Het mooie van *Hoop, Humor & Herstel* is dat Jan Ruigrok vanuit zijn rijke ervaring als onderwijzman, expert in herstelgericht werken en toptrainer, een gids is voor iedereen die wil bouwen aan een school als veilige basis, een plek waar leerlingen en onderwijzensen graag zijn omdat die zowel geborgenheid biedt als uitdaagt. Het boek biedt handreikingen voor het ontwikkelen en zonodig herstellen van relaties met en tussen leerlingen, met ouders en binnen onderwijsteams. Dat is waardevol en doet een appel op je, of je nu leraar, herstelcoördinator, onderwijsondersteuner, schoolleider of conciërge bent.

Herstelgericht werken op een veilige basis is een pedagogische activiteit. Je maakt er pedagogisch gebaren mee: onderbreken, vertragen en ondersteunen. Dat betekent dat je op tijd hu, ho, halt zegt tegen een leerling of een collega, gaat zitten voor een gesprek en onderzoekt wat de betrokkenen nodig hebben. Tegelijkertijd ontwikkel je als onderwijzensen zo ook waardevolle handelingskennis.

Het is ook een belangrijke leerpsychologische activiteit. Je komt ermee tegemoet aan de psychologische basisbehoeften van leerlingen en collega's. Bijvoorbeeld door samen te onderzoeken wat er nodig is om autonomie als volwassen vrijheid te bewerkstelligen, om een 'volwassen' relatie te ontwikkelen en na te gaan welke vaardigheden nodig zijn om van de autonomie gebruik te kunnen maken. Dat bevordert de intrinsieke motivatie.

En het is een voorwaardelijke organisatorische activiteit. In de klas, in het team en in de school is het nodig om regelmatig rond het kampvuur te gaan zitten om met elkaar te bespreken wat er speelt, wat de betrokkenen daarvan vinden, waar het schuurt, wat er opgelost moet worden, wie wat kan doen en wat er aan afspraken nodig is.

Tenslotte nog dit. In het onderwijs worden veel afkortingen gebruikt. Zo wordt de herstelcoördinator vaak 'Herco' genoemd. Mij doet deze afkorting eerder denken aan een goedkoop conservenmerk. Daarom ben ik blij dat Jan Ruigrok voor 'dorpsoudste' heeft gekozen. Dat doet recht aan een wijze manier van werken door onderwijzensen.

dr. Ton Bruining

Leraar, onderzoeker, adviseur en begeleider